

NYHEDSBREV | 2020-2021 | 10. DECEMBER 2021

Kommissionen præsenterer pakke af udspil om platformsarbejde

Tiltagene skal skabe bedre arbejdsforhold, øge kontrollen med algoritmer og sikre flere soloselvstændige ret til at organisere sig kollektivt.

Kommissionen præsenterede den 9. december 2021 en pakke om platformarbejde, der består af en meddelelse, et forslag til et direktiv og et udkast til retningslinjer. (Den generelle pressemeddelelse mv. findes [her](#).)

[Meddelelsen](#) fremlægger Kommissionens tilgang til platformarbejde. Udgangspunktet er, at platformarbejde medfører både fordele og trusler.

Blandt *fordelene* nævnes vækst, øget produktivitet, jobskabelse, muligheden for mere fleksibelt arbejde og relativt gode beskæftigelsesmuligheder for personer, der ellers kan have vanskeligt ved at etablere sig på arbejdsmarkedet.

Omvendt fremhæves *trusler* såsom, at platformarbejde kan resultere i prekære arbejdsforhold og manglende tilknytning til etablerede socialsikrings-systemer for de personer, som fejlagtigt regnes for at være selvstændige i stedet for arbejdstagere.

Direktivforslaget

[Forslaget til et direktiv](#) skal ifølge Kommissionen bidrage til korrekt fastlæggelse af beskæftigelsesstatus for personer, der arbejder via digitale arbejd-

---

---

splatforme, så der mere retvisende skelnes mellem arbejdstagere og selvstændige. Desuden indeholder forslaget rettigheder for både arbejdstagere og selvstændige i forbindelse med styring af algoritmer.

Beskæftigelsesstatus

Med direktivforslaget lægges der op til at tage udgangspunkt i, hvordan den digitale arbejdsplatform er organiseret, når der skal skelnes mellem, om de personer, der arbejder via platformen, er "arbejdstagere" eller "selvstændige".

Konkret indeholder direktivet en tjekliste med fem kriterier. Hvis mindst to af kriterierne er opfyldt, er personerne, der arbejder via platformen, at regne som "arbejdstagere" og ikke "selvstændige".

De fem kriterier er:

- Fastsættelse af aflønningsniveauet eller øvre grænser for løn.
- Elektronisk overvågning af udførelsen af arbejdet.
- Begrænsning af friheden til at vælge sin arbejdstid eller fraværsperioder, til at acceptere eller afvise opgaver eller til at bruge underleverandører eller vikarer.
- Fastsættelse af specifikke bindende regler med hensyn til fremtræden, adfærd over for modtageren af ydelsen eller udførelsen af arbejdet.
- Begrænsning af muligheden for at opbygge en kundebase eller udføre arbejde for en tredjepart.

Der lægges således *ikke* op til nogen ny definition af "arbejdstagere", "selvstændige" eller en ny "tredje kategori".

Antallet af berørte personer og bevisbyrde

Kommissionen vurderer, at over 28 mio. mennesker i EU arbejder via digitale arbejdsplatforme, og at langt størstedelen af disse personer er "ægte selvstændige", men at omkring 5,5 mio. er fejlagtigt klassificeret som "selvstændige" fremfor "arbejdstagere". Ifølge Kommissionen beregninger vil mellem 1,7 og 4,1 mio. af de 5,5 mio. kunne blive omklassificeret til "arbejdstagere".

Det bemærkes, at platforme - og personer der arbejder via platforme - vil have ret til at anfægte denne klassificering. Hvis en platform gør indvendinger, skal den kunne løfte bevisbyrden for, at der ikke er tale om et ansættelsesforhold.

Styring af algoritmer

Direktivet skal øge gennemsigtigheden af digitale arbejdsplatformes brug af algoritmer. Det skal konkret ske ved at sætte ind på fire områder; øget gennemsigtighed, beskyttelse af personlige data, sikre menneskelig kontrol med algoritmer og give ret til at anfægte automatiske afgørelser.

De foreslåede nye rettigheder i forhold til algoritmer skal gælde for *både* "arbejdstagere" og "ægte selvstændige".

Håndhævelse og gennemsigtighed

Forslaget skal ifølge Kommissionen skabe større gennemsigtighed ved, at de eksisterende forpligtelser til at indberette arbejde til de nationale myndigheder præciseres, og platformene vil blive anmodet om at stille oplysninger om deres aktiviteter og de personer, der arbejder via dem, til rådighed for de nationale myndigheder.

De nationale myndigheder skal blandt andet bidrage med information og styrket håndhævelse gennem blandt andet øget kontrol på området.

Hjemmel og proces

Forslaget har hjemmel i flere af traktatens artikler. Der er tale om [TEUF artikel 153, stk. 1](#) om arbejdsforhold, [artikel 153, stk. 2, litra b](#)) om vedtagelse af minimumsforskrifter og [artikel 16, stk. 2](#) om beskyttelse af personoplysninger.

Direktivet følger den almindelige lovgivningsprocedure, hvor Europa-Parlamentet er medlovgiver, og Rådet træffer beslutninger efter kvalificeret flertal.

Kommissionen fremsætter forslaget efter at have foretaget to runder af høringer af arbejdsmarkedets parter på europæisk plan tidligere i år i forlængelse af [TEUF artikel 154](#). Da parterne ikke kunne blive enige om at indlede forhandlinger mellem hinanden, har Kommissionen fremsat forslaget.

Der henvises til tidligere EU-nyt om [1. runde](#) og [2. runde](#) af høringen.

Retningslinjerne om konkurrencelovgivning

Endelig indeholder pakken et [udkast til retningslinjer](#), der skal præcisere anvendelsen af EU's konkurrencelovgivning på kollektive aftaler for soloselvstændige.

Det skal ifølge Kommissionen bidrage til at præcisere, hvornår konkurrencelovgivningen ikke er til hinder for kollektive aftaler for visse selvstændige i form af personer. Her henvises til personer, der arbejder helt på egen hånd, og ikke har andre ansat.

Retningslinjerne er i høring indtil den 24. april 2022, hvorefter Kommissionen vil offentliggøre en endelig version af retningslinjerne i andet kvartal 2022.

Hvor stort er omfanget af platformarbejde i EU?

Ifølge Kommissionen arbejder over 28 mio. mennesker i EU i dag via digitale arbejdsplatforme. I 2025 forventes antallet at nå op på 43 mio. mennesker.

I perioden 2016-2020 er indtægterne i platformsøkonomien næsten femdoblet fra ca. 22 mia. kr. (3 mia. euro) til omkring 104 mia. kr. (14 mia. euro) ifølge Kommissionens estimer.

↳ [Faktaark fra Kommissionen](#)

Produceret og skrevet af:
Andreas Sommer Møller, EU-konsulent, 3146